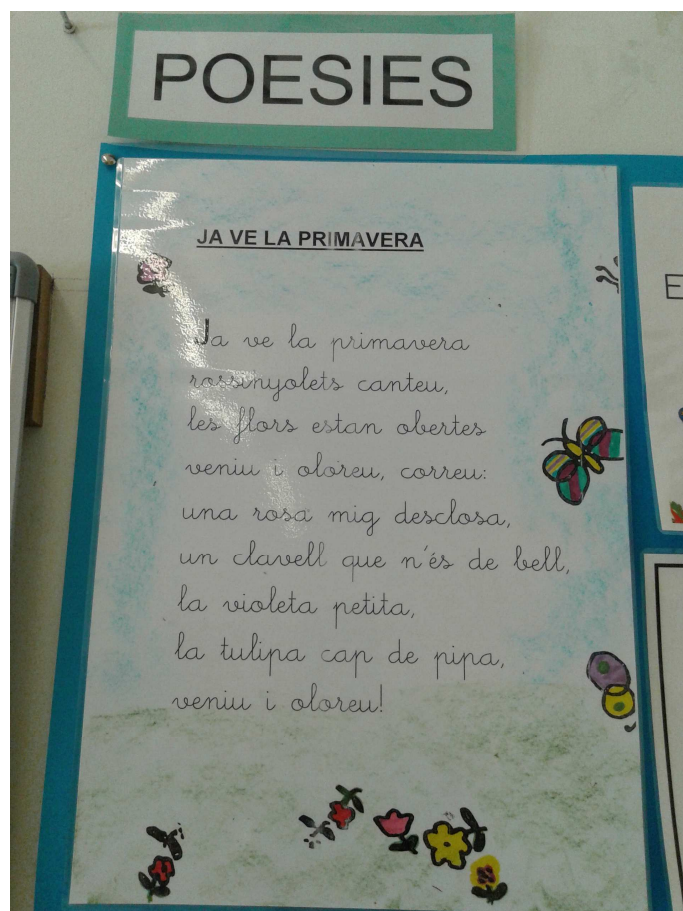

EXPERIÈNCIA DE LECTURA

GUIANT LA POESIA VERS A VERS

Centre: escola Horta Vella
Adreça: carrer Méndez Núñez, s/n. Sant Carles de la Ràpita
Correu: e3006551@xtec.cat
Responsable activitat: Evelina Dora Samper
Data de l'experiència: abril de 2016
ST: Terres de l'Ebre

1. Contextualització de l'experiència

1.1. Context del centre

L'Escola Horta Vella és un centre d'Educació Infantil i Primària de titularitat pública que depèn de la Generalitat de Catalunya. És al terme municipal de Sant Carles de la Ràpita, a l'extrem nord de la població, a prop del port pesquer. Acull alumnes de 3 a 12 anys, des de P3 fins a 6è.

1.2. Descripció general de l'activitat

Tenim marcat en el nostre pla de treball de l'àrea de llengua el treball d'algunes poesies i dites per tal d'ajudar els alumnes en l'aprenentatge del codi escrit, enriquir el seu vocabulari i conèixer la nostra cultura popular. Al llarg del curs, i des de P3, treballem unes poesies i dites que llegim cada dia per arribar a memoritzar-les.

Els alumnes saben que l'objectiu és aprendre-les per després poder-les recitar als pares o a altres companys de l'escola. Així, sovint, un cop apreses, anem a altres aules, on les reciten.

1.3. Nivell educatiu

1r curs de cicle inicial. Aula de 25 alumnes amb molta diversitat de ritmes d'aprenentatge (nens d'altres capacitats, nens amb dificultats d'aprenentatge, nens amb problemes de llenguatge...).

1.4. Agrupament de l'alumnat

Durant l'experiència els alumnes han treballat en gran grup, en grup reduït (de 4 membres) i individualment.

1.5. Eix d'Impuls de la Lectura

Saber llegir. Gust per llegir.

1.6. Àrea o matèria

Llengua catalana.

1.7. Temporització

L'experiència es porta a terme en 4 sessions de llengua catalana més uns minuts cada dia, durant tot el trimestre, durant els quals els alumnes reciten el poema en veu alta.

2. Planificació de l'experiència

2.1. Objectius

- Mostrar interès per la lectura en general i pels textos tradicionals i de literatura adequats a l'edat
- Aplicar estratègies de descodificació
- Comprendre poemes i llegir-los expressivament

2.2. Competències bàsiques

Dimensió literària

- Competència 11. Llegir fragments i obres i conèixer alguns autors i autores significatius de la literatura catalana, castellana i universal.

Dimensió comprensió lectora

- Competència 4. Llegir amb fluïdesa per comprendre textos de la vida quotidiana, dels mitjans de comunicació i escolars en diferents formats i suports.
- Competència 5. Aplicar estratègies de comprensió per obtenir informació, interpretar i valorar el contingut d'acord amb la tipologia i la complexitat del texts i el propòsit de la lectura.

2.3. Continguts

- Estratègies de descodificació afavoridores del procés de lectura
- Lectura en veu alta
- Relectura
- Ritme i rima

2.4. Criteris d'avaluació

- Implicar-se en l'activitat i mostrar interès per la lectura
- Ser capaç de llegir el poema
- Saber compondre els versos amb material manipulable
- Proposar alguna estratègia de descodificació davant d'una dificultat lectora
- Aprendre lèxic

3. Desenvolupament de l'experiència

A tall d'introducció i abans de començar a llegir

Es parteix del poema «Ja ve la primavera» per modelar i treballar els procediments que intervenen en el codi, aplicant les estratègies de descodificació perquè els alumnes millorin en la lectura i agafin autonomia.

S'inicia l'activitat amb una **conversa sobre la primavera** a partir de l'observació dels arbres del pati, que ja comencen a treure fulles. Els alumnes exposen els seus coneixements previs i la mestra, juntament amb alguns alumnes, anota a la pissarra una **llista de paraules relacionades amb la primavera** (imatge 1).

La mestra presenta la **poesia al grup classe**. La fa visualitzar als alumnes a la PDI i **la llegeix** en veu alta, vetllant l'entonació i **fent de model lector**.

Atesa la diversitat del grup (són alumnes de 1r i estem al tercer trimestre), hi ha xiquets que ja es troben a l'etapa ortogràfica mentre que d'altres encara són a l'alfabètica. La mestra anima **els alumnes a intentar llegir-la en veu alta** (imatges 2 i 3).

Objectiu de la lectura

Compartim l'objectiu amb els alumnes:

Llegirem un poema per aprendre què podem fer per llegir-lo bé.

Lectura guiada i compartida del poema vers a vers

La mestra escriu la poesia a la pissarra i fem una **lectura conjunta dels versos**, aplicant estratègies de descodificació i comprensió:

- Al primer vers trobem una paraula coneguda, PRIMAVERA, que també apareix al títol. La subratllem a la pissarra digital.
- Al segon vers trobem una paraula desconeguda, ROSSINYOLETS. Entre tots arribem a esbrinar que ve de la paraula *rossinyol* i que es tracta d'un moixó petit. Busquem la imatge al Google i la posem de referent a l'abecedari. És una paraula difícil i ens entretenim a dir quants cops té, quantes lletres, la diem per sons...
- Al tercer vers subratllem la paraula *flors*, que ja teníem anotada a la llista que hem fet a la pissarra. Ens adonem que acaba amb una r que no sona quan llegim.
- Al quart vers trobem dues paraules que acaben igual, OLOREU I CORREU. Les encerclam.
- Al cinquè vers trobem el nom d'una flor, ROSA, el subratllem, i una paraula desconeguda, DESCLOSA. Entre tots i amb l'ajuda de la mestra en deduïm el significat (*fer-desfer, infectar-desinfectar, closa...*).
- Al sisè vers trobem el nom d'una altra flor, CLAVELL. Fan connexions i descobreixen que és una flor que porten a l'ofrena de flors i fruits de Sant Jaume, patró de la Ràpita. La subratllem perquè sabem molt bé quina flor és.

En aquest mateix vers ens adonem que hi ha una paraula que acaba igual que *clavell*, tot i que s'escriu diferent. Després d'esbrinar el significat de la paraula *bell*, la mestra pregunta: «Que hem fet quan hem trobat dues paraules que rimen?» La majoria diu que les hem encerclat, així que sortim a la PD i encerclam les dues paraules que rimen: CLAVELL I BELL.
- Al setè vers surt el nom d'una altra flor, VIOLETA. La subratllem i alguns diuen que també és el nom d'un color.
- Al vuitè vers surt novament el nom d'una altra flor i una rima, TULIPA I PIPA, i ja d'entrada diuen que ho han d'encerclar i altres afegeixen que també han de subratllar *tulipa* perquè és nom de flor. Descubrim que la tulipa té forma de pipa perquè tenim tulipes als vidres de la classe.
- Al novè vers posem èmfasi en l'exclamació i la rima *veniu i oloreu*.

JA VE LA PRIMAVERA

Ja ve la primavera,
rossinyolets canteu,
les flors estan obertes,
veniu i oloreu, correu!
Una rosa mig desclosa,
un clavell que n'és de bell,
la violeta petita,
la tulipa cap de pipa,
veniu i oloreu!

Estratègies de descodificació treballades

- Buscar i identificar paraules conegudes
- Marcar paraules que acaben igual: *oloreu, correu...*
- Marcar paraules que tinguin una grafia determinada complicada.: *clavell i bell*
- Localitzar paraules llargues i descodificar-les: *primavera...*
- Aïllar les paraules que poden presentar dificultats de descodificació i entrenar-se a llegir-les: *rossinyolets, rossinyol...*
- Llegir paraules que tenen un fragment comú.
- Llegir resseguint amb el dit.

Després de la lectura

Quan acabem de fer la lectura acompanyada vers a vers en fem una lectura coral. Tots els xiquets i xiquetes estan motivats a llegir perquè la poden seguir en major o menor grau.

Reflexió metacognitiva

En una última intervenció, la mestra fa la pregunta: «Què hem fet perquè tots sapiguem llegir el poema tan bé?».

Algunes respostes de l'alumnat han deixat clares les estratègies de descodificació i comprensió que han aplicat:

- «Hem subratllat els noms de les flors que coneixem».
- «Hem encerclat les paraules que acaben igual».
- «Hem endevinat la paraula *desclosa* fent un joc».
- «Hem buscat per Internet la paraula *rossinyolets*».
- «No, hem buscat *rossinyol* perquè...».
- «I com que era una paraula molt difícil l'hem dita moltes vegades i hem penjat el dibuix a l'abecedari».
- ....

Activitats posteriors i d'ampliació

- Cada matí fem una lectura en veu alta de la poesia que tenim penjada a l'aula en format DinA3.
- Després d'una setmana es dona a cada grup de 4 alumnes la poesia trossejada per versos i plastificada, i l'han d'ordenar.
- Després individualment ho fan en format DinA4 en paper (la retallen i n'enganxen les parts).
- En sessions posteriors es demana als alumnes que canviïn alguns noms de flors per altres que coneguin i que facin rimes amb altres paraules. Surten: *margarida i florida, gira-sol i vol, rosella i orella, campaneta i floreta*.

4. Valoració de l'experiència

El resultat de l'activitat ha estat satisfactori. Els xiquets i xiquetes s'han mostrat motivats en tot moment. Han pogut aprendre de les experiències dels seus companys, han treballat en col·laboració, en grup, abans d'emprendre el treball autònom, amb uns resultats del tot satisfactoris. S'han complert també en bona part els objectius que em plantejava en la planificació de l'experiència.

5. Materials

- PDI
- Pissarra
- Poesia plastificada DinA3
- Poesia trossejada (6 poesies, 1 per a cada grup)
- Poesia trossejada format paper individual
- Diccionari (on line i format paper)

6. Galeria fotogràfica

